

Fauske 27.04.2026

Landbruks- og matdepartement

Klima- og miljødepartement

Høringsuttalelse – Forslag til nye forskrifter og endringer i utvalgte forskrifter på viltområdet i forbindelse med ikrafttredelse av viltressursloven

8 Regler om bruk av synlig lys og særskilte siktemidler

Det fremstår for oss tydelig at departementet ikke har hensyntatt innstillingen fra Næringskomiteens flertall i forarbeidene til loven. Departementet vil i forskriften at hver kommune skal søke Landbruksdirektoratet om tillatelse til å tillate bruk av restlysførsterkende og termiske siktemidler ved jakt på hjort. Der komiteens medlemmer klokt har ønsket å skape forutsigbarhet for den enkelte jeger og sikker jaktutøvelse vil departementene skape et byråkratisk kaos som rammer jegere som må forholde seg til et utall ulike regelverk, og er prisgitt fornuftige kommunale viltforvaltere.

Kommunene som vi har vært i kontakt med gir uttrykk at de ikke er rigget for å håndtere mer unødvendig byråkrati og etterlyser forskrift som regulerer dette nasjonalt, ikke kommunalt.

Etter vårt syn så har Landbruksdepartementet her bevisst motarbeidet Stortingets vilje for å ta en «omkamp» på et lovvedtak de var uenig i.

Slik lyder forslaget til forskrift fra departementene:

*«Landbruksdirektoratet kan etter søknad fra den enkelte kommune tillate at det i kommunal forskrift åpnes for bruk av restlysførsterkende og termiske siktemidler ved jakt på hjort for å avverge alvorlig skade på natur- eller samfunnsinteresser. I søknaden må **kommunen** dokumentere et behov for bruk av restlysførsterkende og termiske siktemidler for å avverge alvorlig skade. Slik forskrift kan fastsettes for en periode på inntil fem år om gangen, og skal avgrense bruken av restlysførsterkende og termiske siktemidler til jakt i åpent terreng. Jegeren skal rapportere bruk av restlysførsterkende og termiske siktemidler ved felling av hjort i Hjorteviltregisteret.»*

Innstiling fra Næringskomiteen:

Et tredje flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet, viser til at hjort er et nattaktivt dyr som skaper utfordringer i enkelte områder som følge av store bestander. Dette flertallet mener termisk nattoptikk er nødvendig for å oppnå målrettet og effektivt uttak. Dette flertallet bemerker seg at det i forslaget til ny viltressurslov foreslås at unntak fra forbud mot termiske siktemidler forvaltes gjennom forskrift. **Dette flertallet mener det kan skape forutsigbarhet for en rekke hjortejegere som har investert i termiske siktemidler, og at et slikt unntak for hjortejakt bør fastsettes i lov for å sikre jegerens forutsigbarhet.** (vår utheving)

Vedtak:

§ 26 Bruk av synlig lys og særskilte siktemidler

Bruk av lyskilder som gir synlig lys under jakt og fangst, er forbudt, med mindre annet følger av eller i medhold av lov. Det samme gjelder bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler og andre siktemidler med teknologi som har til formål å lyse opp eller forbedre synligheten av omgivelsene eller viltet for jegeren.

Kongen gir forskrift om unntak fra forbudet etter første ledd for blant annet ettersøk av påskutt vilt, jakt på nærmere bestemte arter og når det anses nødvendig for å regulere viltbestanden i nærmere bestemte områder.

Forskriften bør lyde:

«Landbruksdepartement åpner for bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler ved jakt på hjort for å avverge alvorlig skade på natur- eller samfunnsinteresser. Jegeren skal rapportere bruk av restlysfosterkende og termiske siktemidler ved felling av hjort i Hjorteviltregisteret.»

Jegernes Interesseorganisasjon opplever det som en klar obstruksjon av Stortinget vilje. Vi håper at Stortinget blir opplyst om det som skjer, noe som vi mener er svært viktig i det videre arbeidet med forskrifter angående den nye Viltressursloven.

9 Regler om bruk av hund

Drivende hund

Departementene foreslår å erstatte begrepet; *løs, på drevet halsende hund* til «Drivende hund». Denne endring er kosmetisk. JI mener det er feil å endre et godt kjent begrep i jaktmiljøet for bruk av hund. Vi mener det er feil å fjerne noe så viktig som losmålet i lovgivningen for våre jakthunder. Uttrykket drivende hund er ikke det samme beskrivende uttrykk som *løs, på drevet halsende hund*.

Vi deler i stor grad departementenes vurderinger om videreføring av gjeldene bestemmelser om bruk av løs, på drevet halsende hund i ordinær jakt. Men vi stiller oss noe undrene til at hundene ikke skal kunne benyttes på felling av gaupe i ordinær båndtvangstid. Jakttid på gaupe er vinterstid og utenom den ordinære båndtvangstid. Dette forbudet rammer kun tilfeller med skadefelling. Skadefelling på barmark i ordinær båndtvangstid er krevende og måloppnåelsen liten. JI mener kommunen hvor skadefellingstillatelsen er gitt må få myndighet til å bestemme om løs, på drevet halsende hund skal tillates eller ikke.

Ji synes det er bra at departementene tar inn over seg at jaktformer endres og tilpasses jegernes behov. Det er bedre med jaktutøvelse i henhold til forskriftsbestemmelser enn med langvarig dispensasjonspraksis. Vi støtter at bruk av løs, på drevet halsende hund med lav boghøyde tillates benyttet på elg som for hjort og rådyr.

Departementenes forslag om å fastsette en definisjon av begreper som benyttes er av det gode.

Til det videre arbeidet med bestemmelser for bruk av hund vises det mye til forskningsprosjektet som er utført på bjørn. Skandinaviska bjørneprosjektet var et samarbeid mellom norske og svenske forskere. Det er ingen overraskelse at hjerterytme og kroppstemperatur øker med økt aktivitet. Man fant heller ingen signifikant forskjell ved bruk av den ene eller andre hundetype. Måling av stress og hvor mye stress en dyreart tåler innenfor akseptable rammer av dyrevelferd er det liten kunnskap om.

Departementene ber spesielt om begrunnelse og avgrensning av uttrykket «over lengre tid». Redegjørelsen viser til diverse former for bruk av hunder som avsøker nærområder rundt jeger. Jakt er å komme innpå bytte og nedlegge det. En støtende eller kortdrivende hund som jager viltet bort fra jeger og ikke forfølger viltet, slik at det kan bli nytt opptak og mulighet for felling er ikke av lang varighet. Vi synes begrepet «over lengre tid» anses å være drevtid over 30 minutter.

Bruk av hund ved lisensfelling og skadefelling har to forskjellige regler. Løs, på drevet halsende hund er ikke tillat, mens gruppe 5 hunder – spisshunder, er tillat. Høringsnotatets redegjørelse om bruk hund i jaktsituasjoner beskriver mye om drivende og støtende hunder, men bruk av stillende hunder er omtrent ikke nevnt.

Tar man utgangspunkt i Skandinaviska bjørneprosjekt sine resultater burde det ikke være forskjell. Forskerne fant ingen signifikant dyrevelferdsmessig forskjell om den ene eller andre hundetype ble benyttet. Det som ikke omtales i

departementenes redegjørelse er forskjellen i bruk av hundetype. En jakthund løs, på drevet halsende los vil ha vesentlig saktere fremdrift på sporet enn ved bruk av stillende hunder. Redegjørelsen har ingen faglig begrunnelse for å videreføre forbud med løs, på drevet halsende hund. Det vises til at det ikke er et forvaltningsmessig behov. Departementene viser til at de samme hensyn som begrunner et forbud mot bruk av på, løst drevet halsende hund i ordinær jakt også gjør seg gjeldene ved felling av brunbjørn, ulv og jerv. De hensynene det vises til er godt gjemt i redegjørelsen, men vi antar det er stress i form av økt kroppstemperatur og økt hjerterefrekvens det siktes til. Det er de hundetypene med det raskeste sporet som videreføres tillat brukt.

Bestanden av bjørn i Norge er under bestandsmål. Inndelingen i rovviltregioner med egne delmål har medført lisensjakt der delmål er oppnådd. Vårt synspunkt er at der lisensjakt er blitt tillat må også drivende hunder kunne benyttes. Lisensjakt er ikke knyttet til spesifikke eiendommer, men til et avgrenset område. Det Skandinaviske bjørneprosjektet avdekket ingen signifikante forskjeller i bruk av type hund. Det er ingen faglig begrunnelse bak forbudet. Vi mener jegerne må få velge hundetype ved jakt på bjørn på samme måte som jegere velger type hund til jakt på fugl.

Stortinget har uttalt at bestandsregulering av store rovdyr skal fortrinnsvis søkes oppfylt gjennom kvote-/lisensjakt. Redegjørelsen for jakt på jerv beskriver en mer effektiv lisensjakt med rekordhøyt uttak felt av lisensjegere. Årsaken til det høye antallet felte individ har stor sammenheng med bestandens størrelse. Bestanden av ynglende jerv har økt betydelig og ligger langt over vedtatt bestandsmål. Om lag halvparten av felte individ skjer ved skadefelling og hiuttak. En jerv er av natur ikke et byttedyr. Fart og hurtighet er ikke jervens styrke over tid og vil søke opp i tre eller finne en steinur å gjemme seg i når hund når den igjen. Vi mener Stortingets uttalelse om at bestandsregulering fortrinnsvis skal skje gjennom lisensjakt forplikter forvaltningen til å tilrettelegge for bedre måloppnåelse i lisensjakten. Å tillate bruk av løs, på drevet halsende hund vil være et slikt tiltak.

Departementene foreslår ny bestemmelse i forskrift om bruk av antall hunder. Vi gir vår tilslutning til de synspunkter som fremkommer i redegjørelsen om antall hunder og at det ikke blir forbudt med utskifting av hund under jakten. Begrunnelsen for dette er godt beskrevet i NJFF sitt innspill.

Vi har en god jaktkultur i Norge om at hunder benyttes til å bringe viltet til skudd fra jegeren. Vi deler synspunkter om at uttrykket «skarp hund» gir dårlige assosiasjoner. Skarpe hunder er et begrep forbeholdt til bruk i Polititjeneste og Forsvar. Men det foreslåtte generelle unntak må utformes annerledes enn bare å gjelde appporterende hunder. Den ideelle appportsituasjon er at fugl leveres jeger for avliving om den er skadet. Likeså ofte ser man at skadet fugl avlives av hunden før jegeren får overlevert bytte. Likedan er en påskutt hare som hunden tar igjen og avliver før jegeren kommer frem til haren.

10 Regler om bruk av hjelpemidler ved lokking av vilt

I gjeldene viltlov er det ingen forbud om bruk av elektroniske hjelpemidler til lokking av vilt. Når departementene nå finner bestemmelser i Bernkonvensjonen som gjør bruk av elektroniske hjelpemidler til lokking støtter JI at Bernkonvensjonens regler følges.

Rødrev er ikke omfattet av Bernkonvensjonens regler. Rødrev er en bestandsrik art utbredt over hele landet. Ved revidering av jakttidsforskriften vektlegges artens store predasjonstrykk og er gitt en lang jakttid med tidlig jaktstart på sommer og avslutning tidlig vår. Rødreven har store ungekull og god formeringsevne. I noen områder iverksettes spesielle tiltak for uttak av rødrev begrunnet med hensyn til andre arters overlevelse. Dette er arter som er fåtallige og oppført som truet eller nært truet på rødlisten. JI mener slike forhold taler for at jegere også i fremtiden skal kunne benytte elektroniske lokkemidler ved jakt på rev.

14 Forskrift om utmåling av overtredelsesgebyr

JI er enig i at rammens utforming relateres til et godt kjente begrep som reguleres jevnlig og ikke nødvendiggjør regulering med forskriftendring.

Sanksjonsform som overtredelsesgebyr er nytt i viltlovsammenheng. Viltressursloven §58 favner et stort felt i lovens bestemmelser. Spennet i forseelsen av lov-/regelbrudd er vidt. Gebyrets størrelse må avspeile graden av alvorlighet og være i samsvar med den alminnelige rettsoppfatning.

En nylig avsagt dom for uaktsom felling av gaupe i Follo og Nordre Østfold tingrett viser vurderingsforskjeller fra påtalemyndighet til rettsbehandling i tre omganger. Kanskje denne saken burde vært fremmet som en tilståelsesdom fremfor å bli bragt inn i rettssystemet. Endelig dom oppfattes som streng av jegeren og omtales som en grundig og solid dom av advokaten.

JI mener bruken av overtredelsesgebyr bør avgrenses til enkle og mindre forseelser. Blir trenden å legge seg på høye gebyrer vil nok mange saker likevel havne i rettssystemet. Med utgangspunkt i beløpene som refereres i høringsnotatets redegjørelse og nylig avsagt dom mener vi departementenes forslag om 1G som øvre ramme er for høyt. JI mener at for fysiske personer bør overtredelsesgebyr følge rettsgebyr. JI vurderer det dithen at forskriftens øvre ramme for brudd på viltlovgivning bør være 15 ganger rettsgebyr for fysiske personer og 4 ganger grunnbeløp for foretak.

for
Jegernes Interesseorganisasjon

Georg de Besche dy
Leder